

विस्मिल्लाहिरहमानिरहीम

इस्लाम र मुसलमान

इस्लाम अर्बी शब्द हो जसको अर्थ हुन्छ शान्ति, शुद्धता, प्रतिग्रहण, समर्पण र वचनबद्धता। यस प्रकार इस्लाम धर्म अल्लाहको मार्गदर्शन र उसका शिक्षाहको पूर्ण प्रतिग्रहण हो। मुसलमान त्यो हो जुन मुक्तभाव सित स्वेच्छापूर्वक यो स्वीकार गर्दछ कि अल्लाह (ईश्वर) एउटै छ उही सर्वशक्तिमान हो, तथा जसले आफ्नो सम्पूर्ण जीवनलाई अल्लाहबाट उतारिएका शिक्षाह अनुसार ढाल्नका लागि भरपूर प्रयत्न गर्दछ। त्यो यस्तो सामूहिक संस्थाहको निर्माण का लागि पनि कार्य गर्दछ। जसमाथि अल्लाहको मार्गदर्शनको पूरा छाप हुन्छ। इस्लामको लागि मुहम्मदवाद र मुस्लिमको लागि मुहम्डन् एउटा नराम्रो प्रयोग हो। जुन यसको आत्माको एकदम उलटो छ। एउटै सन्देश :- इस्लाम कुनै नयाँ धर्म होइन। यो एउटै सन्देश हो जुन विभिन्न सन्देशवाहकहो ?। अल्लाहको तर्फबाट प्रसारित भइरहेको छ। अल्लाहको भनाई छ। ((भनी देऊ कि हामीले अल्लाह माथि र त्यस थोक माथि ईमान ल्याएँ जुन हामीह माथि उतारिएको छ र त्यस थोक माथि पनि जुन इब्राहीम, इस्माईल, इस्हाक र याकूब तथा उनीहको सन्तानमाथि उतारिएको थियो र त्यस थोक माथि पनि जुन मूसा, ईसा, र अर्का सन्देशवाहकहोलाई उनको पालनकर्ताको तर्फ बाट दिइयो। हामी उनीह मध्ये कसैको बीचमा कुनै फरक गर्दैनौं र हामी उसैको (अल्लाहको) मुस्लिम (आज्ञाकारी) छौं। (आलेइमुरान) यहि इस्लाम हो जुन व्यापक, पूर्ण र अन्तिम िपमा हजरत मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम् माथि अवतारित गरियो। हजरत मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम् जुन अब्दुल्लाहका छोरा हुन् अरबको शहर मक्काका जन्मेका हुन र हजरको स्वर्गरोहण मदीनामा भयो। हजर पछि अहिले कुनै नयाँ सन्देशवाहक (पैगम्बर) अथवा नवी जन्मिने छैन। हजरका आचरण र कार्यविधि मानव जातिका लागि राम्रो नमूना हो। हजरको सन्देश अन्तिम र निर्णायक ती सम्पूर्ण मानिसहको लागि हो 4 जसले अल्लाहमा (ईश्वरमा) विश्वास राख्दछन्।

इस्लामका पाँच स्तंभ :- ती हर एक कार्य जुन यो सम्भेर गरिन्छ कि यसमा अल्लाहको प्रसन्नता निहित छ, इस्लाम त्यसलाई इबादत (पूजा) भन्दछ। त पनि यस इबादत(पूजा) का विशिष्ट तथा विभिन्न कार्यहो िन । जसलाई इस्लामका स्तम्भ भनिन्छ। यिनले अध्यात्मिक जीवनको ढाँचालाई निश्चित गर्दछन्। जुन यस प्रकार छन्।

१. ईमान (विश्वास) को गवाही :- म गवाही दिन्छु कि अल्लाह वाहेक कोही पूजनीय छैन र मुहम्मद स. अ. व. उसको सेवक तथा रसूल (सन्देशटा) हुन। हजर मुहम्मद स.अ.व.को शुभ आदर्श जीवनीलाई सामुनेमा राखियोस।

२. नमाज (सला) :- नमाजह दिनमा पाँच पटक हर एक मुसलमानलाई अल्लाहको निर्धारित कर्तव्यको िपमा अदा गर्नु अनिवार्य छ। यी नमाजहले अल्लाहमा विश्वासलाई भन् बलियो बनाउँदछ र मानवलाई श्रेष्ठ चरित्र अपनाउनका लागि उमादछ।

यसले मन्लाई शुद्ध बनाउँछ र बेइमानी र गुनाह (पाप) को कामबाट रोक्दछ।

३. रमजानको रोजा(सौम) (बर्त बस्नु) :- रोजाको अर्थ हुन्छ खान, पिन् र स्त्रीगमनको मिनाही विहाण भोर देखि सूर्य अस्ताउने सम्म। रोजाले गलत सुभावा र गलत इच्छाह माथि पनि नियन्त्रण गर्दछ। रोजाले प्रम शुद्धता र भक्तिभाव पैदा गर्दछ। रोजाले शुद्ध समाजिक चेतना, धैर्य, निस्वार्थता, र मनोबललाई बढावा दिन्छ।

४. जुकात (धर्मादाय) :- जकात भनेको वर्ष भरिमा जम्मा गरेको बचत आयको २.५साढे दुई प्रतिशत भिकेर समाजका निर्धन् मानिसह माथि खर्च गर्नु हो।

५. हज :- जुन मुसलमान मार्ग व्यय आदिमा सक्षम छ त्यसको लागि अनिवार्य छ कि त्यो सम्पूर्ण जीवनमा एकपटक मक्काका स्थित काबाको तवाफ परिक्रमागरोस तथा हजका अनेकौं आधार, क्रियाक्रम, तथा रितिरिवाजलाई पूरा गरोस।

तौहीद (एकेश्वरवाद) :- इस्लामले एउटा अल्लाह (ईश्वर) र त्यसको सम्प्रभुत्वको धारण प्रस्तुत गर्दछ। यसैबाट सम्पूर्ण सृष्टिमा मानवको उचित हैसियत पनि निर्धारित हुन्छ। यो धारण मानवलाई हरएक किसिमको डर, भय र अन्धविश्वास बाट मुक्ति दिलाई दिन्छ। जति खेर त्यो सोच्छ कि सर्वशक्तिमान अल्लाह आफ्नो ान, इलम तथा सुनने हेरने अधारले हरएक ठाउँमा उपस्थित हुन्छ र मानवलाई त्यसैको भएर रहनु पर्दछ। यो विचार मात्र सिद्धान्तमा होइन ब? व्यवहारमा पनि व्यक्त हुनु पर्दछ। विश्वास मात्र प्रयाप्त हुँदैन। एउटा अल्लाहमा विश्वासको आवश्यकता छ कि हामी सम्पूर्ण मानिसलाई एउटा परिवार सम्भौ र अल्लाहलाई यिनी सबैका संरक्षक तथा कर्ता-धर्ता सृष्टिकर्ता र पालनकर्ता। इस्लाम प्रतिष्ठित जनहको कुनै पनि विचारको खण्डन गर्दछ। त्यसको नजीकमा महत्त्व छ भने जसले अल्लाहमाथि ईमान ल्याए र त्यसै अनुसार व्यवहारिक जीवनलाई व्यतीत गर्दछ। यस प्रकार बिना कुनै माध्यमको अल्लाहबाट हर एकको लागि यो ढोका खुल्ला छ। अल्लाह सम्पूर्ण सृष्टिको जन्मदाता र पालनकर्ता मात्र होइन ब? साथै त्यही विधाता, पथर्दर्शक तथा न्यायकर्ता पनि हो। सबै मानिसलाई त्यसैको पासमा फर्केर जानुछ र यस संसारमा जे सबै गरिरहेका छन् त्यसको हिसाब किताब दिनुछ। जसले सत्यतिर लाग्यो र त्यसै अनुसार कर्म गयो भने त्यहाँ त्यसलाई पुरस्कार मिल्ने छ र जसले असत्य तथा अन्यायलाई ग्रहण गयो उसले त्यसको सजा पाउनेछ।

अल्लाहले मानवको दुआ (प्रार्थना) लाई सुन्छ र त्यसको मद्दत गर्दछ जसले राम्रो कामको लागि मद्दत माग्दछ। त्यो अति दयावान र कृपाशील छ। पूर्ण निष्ठाको साथ कुनै पनि व्यक्ति लोगने होस वा आईमाई नयाँ जीवनको आरम्भ गर्न सक्दछ।

मनुष्य, स्वतन्त्र जीव :- मानव अल्मीहको सर्वश्रेष्ठ रचना हो त्यो आफ्नो लागि बाटो आफै खोज्दछ। उच्चतम क्षमताह दिन का साथै त्यसलाई इच्छा, कर्म र चयनमा स्वतन्त्र गरि दिएको छ र अल्लाहले उसलाई सोभो बाटो पनि बताई दिएको छ र मौसुफ मुहम्मद स. अ. व. को पुण्य जीवन व्यवहारको आदर्श पनि प्रस्तुत गर्दछ। मानवको

सफलता र मुक्ति त्यसलाई अपनाउने र त्यसलाई पालन गर्नुमा नै छ। इस्लाम मानव व्यक्तिको शुद्धताको शिक्षा दिन्छ र हर एकलाई चाहे त्यसको सम्बन्ध कुनै पनि जाति समुदाय सित होस स्त्री होस अथवा पुरुष समान अधिकार प्रदान गर्दछ।

अल्लाहको कानुन जुन कुरआनमा मौजूद छ र जुन सन्देशवाहक हजर मुहम्मद स. अ. व. को जीवन आदर्शमा पाइन्छ हर एक अवस्थामा श्रेष्ठ छ। यो समान िपमा लागु हुन्छ चाहे कोही सानो होस अथवा ठूलो, राजा होस वा प्रजा पूंजीपति होस वा किसान।

कुरआन र हदीस :- कुरआन अल्लाहको अन्तिम वाणी हो। यो इस्लामी शिक्षाह र कानूनको उदगम-श्रोत हो। विश्वास वा आस्थाको कुरा होस, अथवा चरित्र वा आचरणको, मानवताको इतिहास हो, या उपासना, ान र विवेकका कुराह होस वा अल्लाह सित मानिसको सम्बन्ध वा मानवको मानवबाट सम्बन्ध होस कुरआन हर एक पहलूमा बहस गर्दछ। यस्तो सावधानी शिक्षाह जसमाथि सामाजिक न्याय, अर्थ व्यवस्था, राजनीति, विधि-निर्माण, न्याय शास्त्र, कानून र अन्तर्राष्ट्रीय सम्बन्धी भवन्ह कायम गर्न सकिन्छ। यी पवित्र कुरआनको केह प्रमुख विषयहो िन।

सन्देशवाहक मौसुफ मोहम्मद स. अ. व. अनपढ व्यक्ति हुनु हुन्थिए। जसले लेख पढ गर्न सक्दैनथिए। तर पवित्र कुरआनलाई हजरका अनुयायीहले कंठस्थ गरेर अथवा लिपि बद्ध गरेर सुरक्षित गरिसके र यी सके हजरको निगरानीमा र हजरको समयमा नै भयो। कुरआनको मूल र सम्पूर्ण प्रतिलिपि अर्बी भाषामा पाउनु सकिन्छ जसमा त्यो उतारियो र त्यसको अनुवाद व्यापक िपमा अधिकांश भाषामा पाइन्छ। सन्देशवाहक मौसुफ मुहम्मद स. अ. व. का शिक्षाह, बचन र कर्मलाई हदीस भनिन्छ। जसलाई पूर्ण सतर्कता र सावधानीको साथ व्यापक श्रद्धालू साथीहले संग्रहित र प्रचारित गरे। यी ह दीसह कुरआनका श्लोकहको व्याख्या पनि हो र स्पष्टीकरण पनि हो।

इबादत के हो ? इस्लामले न त मात्र धार्मिक परम्परा तथा रिति रिवाजलाई अदा गर्ने शिक्षा दिन्छ र न त यस्तो गर्न पनि स्वीकारदछ। यसले नीयत र कर्म दुबै माथि जोड दिन्छ। अल्लाहको उपासना यो पनि हो कि अल्लाहको बारेमा ान प्राप्त गर्नु तथा उहाँ सित प्रेम गर्नु। जीवनको हर एक क्षेत्रमा उसको माथि हिँडनु। राम्रो कामलाई अपनाउनु र नराम्रो कामबाट थमिनु। अल्लाहको बाटोमा माल खर्च गर्नु, न्याय सित काम लिनु र मानव जातिको सेवा गरेर उसलाई प्रसन्न गर्नु। कुरआनले यस विचारलाई निम्न आयत (श्लोक) मा प्रस्तुत गर्दछ। ((नेकी (पुण्य र वफादारी यो होइन कि मात्र तिमी आफ्नो अनुहारलाई पूर्व अथवा पश्चिम तिर गयो ब? पुण्य र वफादारी त यो हो जसले अल्लाह (ईश्वर) माथि र प्रलयको दिन माथि, र फरिश्ताह (देवदूतह) प्रति, ईश्वरीय ग्रन्थ माथि र सन्देशवाहकह माथि विश्वास राख्दछ र माल त्यसको (स्वभाविक) ममता भए पनि नातेदारह, गरीब गुरुवाश, मुसाफिरह र मगन्तेहलाई दिन्छ र दासलाई मुक्ति गराउनमा खर्च गर्दछ र नमाज (सलात) कायम गर्दछ र जकात दिन्छ र कुनै बचन दिएको हो भने पूरा गर्दछ र शारीरिक कष्टह तथा निर्धन् हुने अवस्थामा र

अल्लाहको बाटोमा युद्धको बेला धैर्यपूर्वक काम लिन्छ । यी सच्चा मानिसहरू हुन् र यी मासिहरू अल्लाह सित डराउने वाला हुन् । (सूरा अल्बकरा ११७)

इस्लामी जीवन व्यवस्था :- इस्लामी जीवनको सम्पूर्ण क्षेत्रहरूमा सबै मानिसहरूलाई निश्चित रूपमा मार्गदर्शन गर्दछ । इस्लामको यो मार्गदर्शन पूर्ण र व्यापक छ र जीवनको समाजिक, आर्थिक तथा राजनैतिक, वा अध्यात्मिक सबै पहलुहरूमा ओगटेको छ । कुरआनले मानवलाई यो याद गराउन्छ कि धर्ती माथि उसको जीवनको उद्देश्य के हो ? र उसको आफ्नो निजी बाल बालिका, नातेदार, उसको आफ्नो समुदाय, साथी र आफ्ना सप्टा प्रति उसको हक र कर्तव्य के हो ? मानवलाई उद्देश्य पूर्ण जीवन बिताउनको लागि अनिवार्य मार्गदर्शन गरेर त्यसलाई छाडि दिएको हो कि त्यसले आफ्नो जीवनमा यी उच्च विचारहरूलाई व्यवहारिक रूप दिन सकोस । इस्लामको नजरमा मानव एउटा (कुल) खानदान अविभाज्य इकाई हो । बिखरेको र प्रतिकूल अंशहरूको योग होइन । मानव जीवनको दुइटा भाग लौकिक र धार्मिक यी छुट्टा छुट्टै भाग होइनन् बरि मानव आस्तित्व र उसको स्वभावमा दुवै एकत्रित छन् ।

ऐतिहासिक पृष्ठ भूमि :- हजरत मुहम्मद स.अ.व. सन ई.५७०मा अरबको शहर मक्काको एउटा प्रतिष्ठित परिवारमा जन्मनु भयो । ४० वर्षको उमेरमा हजुरमाथि वह्य (ईश्वानी वा कुरआन) उतारियो । हजुरले र हजुरका अनुयायीहरूले जसरी इस्लामको आह्वान गरे त्यति खेरै उहाँहरूलाई सताइयो दुःख यातनाहरू दिइयो र कठिनाईहरू गरियो । अन्ततः अल्लाहको आदेशले हजुरले मदीनाको तर्फ हिजरत (प्रवास) गर्नु भयो । २३ वर्षको सानो समयमा रिसालत (ईशदूतत्व) को मिशनलाई पूरा गरेर ६३ वर्षको उमेरमा आफ्ना पालनकर्ता संग भेटनु भयो ।

हजुरले आफ्नो मृत्यु पछि धन माल छाडनु भएन । हजुरले एउटा पूर्ण जीवन बिताउनु भयो । जुन सम्पूर्ण मानिसहरूको लागि आदर्श रूप छ । हजुरको जीवनबाट हामीलाई थाहा हुन्छ कि व्यवहारिक जीवनमा कुरआनको शिक्षाको अर्थ के हो र उसलाई कसरी चरित्रार्थ गर्न सकिन्छ ?

इस्लामको बौद्धिक अपील :- इस्लाम सत्यको बयान गर्नको लागि स्पष्ट प्रत्यक्ष शैली अपनाउँदछ । जसमा ज्ञान र विद्याको हर एक विद्यार्थीको लागि असाधारण अपील छ । इस्लाम जीवनको सम्पूर्ण समस्याहरूको समाधान हो र त्यो एउटा राम्रो र पूर्ण जीवन तिर हाम्रो मार्गदर्शन गर्दछ ।

इस्लाम-वर्तमान समसयाहरूको समाधान हो

मानव भ्रातृत्व :- वर्तमान युगको मनुष्यको एउटा ठूलो समस्या जसको उसलाई अहिलेको समयमा सामना गर्न परिरहेको छ त्यो वर्ण भेद भावको समसया हो । भौतिक दृष्टिले विकशित राष्ट्रहरूले मानवलाई चन्द्रमामा पठाउनु सक्दछन् तर तिनी मानवलाई मानव प्रति घृणा र युद्धबाट रोक्न सक्दैनन् । इस्लामले अधिलो चौदह सय वर्ष देखि व्यवहारिक रूपबाट यो मार्गदर्शन गरिरहेको छ कि वर्ण भेदलाई कसरी समाप्त गर्न सकिन्छ । हर एक वर्ष हजको मौकामा

सम्पूर्ण नस्लहरू र जातिहरूको आपसी भाई चारगीमा जुडन जानु इस्लामी चमत्कारलाई खुल्ला आँखाबाट हेर्न सकिन्छ ।

परिवार :- परिवार जुन संस्कृति वा सभ्यताको मूल इकाई हो उसलाई अनेकौं पश्चिमी देशहरूमा बिखरेको र टुकरेको हेर्न सकिन्छ । इस्लामको परिवार पोई, जोई, बच्चाहरू र नातेदारहरूको अधिकारहरूमा सुन्दरतम सन्तुलन पैदा गरिन्छ । इस्लाम मनुष्यको निस्वार्थभाव, नम्रता, र प्रेमको परिवारिक व्यवस्थामा पल्लै बढ्दै साथै अग्रसर हुन्छ ।

जीवनको अखण्ड दृष्टिकोण :- मानव आफ्नो जीवनको दृष्टिकोणको अनुसार जीवन बिताउँछ । धर्म निर्पेक्ष समाजको ट्रेजडी यो हो कि त्यो जीवनको विभिन्न भागहरूलाई एक अर्को संग जोडन सकिदैन । लौकिक र धार्मिक, वैज्ञानिक र अध्यात्मिक जीवनको अनेक भाग एक अर्का संग टकराउँछ । इस्लाम यस टकरावलाई समाप्त गर्दछ । जीवनको बारेमा इस्लामी दृष्टिकोण समरूपता पैदा गर्दछ ।

समाप्त

सटलनकर्ता :- अन्तर्राष्ट्रिय मुस्लिम युवा सङ्घ
नेपाली अनुवादक:- अबू फैसल/आबिद बिन सनाउल्लाह मदनी
उनेजा इस्लामिक सेन्टर सऊदी अरब
प्रकाशक
इस्लामिक सेन्टर उनेजा अल्कषीम पोस्ट बाक्स न० ८०८
फोन न० - ०६-३६४४५०६-३६५४००४

NO: 1
5

इस्लाम को परिचय

ما هو الاسلام؟ باللغة النيبالية

प्रकाशक

उनेजा इस्लामिक सेन्टर अल्कषीम
पोस्ट बाक्स न० ८०८ फोन न० - ०६-३६४४५०६-३६५४००४
सऊदी अरब
UNAIZAH ISLAMIC CENTER ALQASEEM
POST -BOX -NO-808 TEL- 06-3644506-
3654004 K.S.A.

